

NATO-styrkernes knowhow og deres kapacitet kunne helt øjeblikkeligt sættes ind på at gennemføre konkrete humanitære opgaver som f.eks. åbning af en flygtningelejr i Makedonien. Det skete effektivt og hurtigt og bidrog dermed til stærkt forbedrede vilkår for de mange flygtninge, der befandt sig ved grænsen til Kosovo under aldeles umenneskelige forhold. Siden er NATO trådt til og har bistået med koordinering af den humanitære lufttrafik til og fra lufthavnene i Tirana og Skopje.

Alliancen er aktivt gået ind i nødhjælpsarbejdet for flygtninge i samarbejde med de humanitære organisationer og specielt med UNHCR. De humanitære opgaver, som NATO i øjeblikket udfører, vil blive overtaget af UNHCR og andre organisationer, i takt med at deres tilstedeværelse forstærkes.

Den humanitære indsats for flygtningene er nu i fuld gang. De danske organisationer arbejder på højtryk for at etablere flygtningelejre i Albanien. Mere end 25 køretøjer er i et samarbejde med Beredskabsstyrelsen enten på vej til Albanien eller allerede i gang med at bringe nødhjælp ud i landet. Med et af forsvarets Herkulesfly, med privatchartrede fly og på lastbiler er der nu transporteret over 500 ton nødhjælpsvarer til konfliktområdet. Og sidst, men ikke mindst er over 80 danskere i Makedonien og Albanien for at hjælpe til.

Regeringen er glad for denne indsats, som er kommet i stand gennem et godt samarbejde mellem de private organisationer og statslige institutioner. Den er et væsentligt bidrag til den storstilede aktion, som det internationale samfund har i gang for at afhjælpe de brutale, humanitære virkninger af krisen i Kosovo.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forespørgerne til F 52, fru Helle Degn.

Forhandling

Helle Degn (S):

Jeg vil gerne takke for udenrigsministerens redegørelse for situationen, sådan som den ser ud nu, men også sådan som den er kommet til at se ud på baggrund af de begivenheder, der har resulteret i denne meget ulykkelige situation.

Jeg tror, at det for alle forespørgerne, for alle partier, der er med i denne her forespørgsel, er vigtigt at fastholde, at dette har været en meget

langstrakt proces, hvor vi har været nødsaget til at trække det sidste kort. Når man skal håndtere en politisk krise, er det sidste kort, der altid skal trækkes, det militære kort. Den situation står vi ulykkeligvis i nu, og netop derfor er det godt at have anledning til at drøfte håndteringen af situationen, sådan som udenrigsministeren også hermed har redegjort for.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forespørgerne til F 49, hr. Søren Søndergaard.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg lyttede opmærksomt til udenrigsministerens tale, og jeg fandt ikke noget, som benægtede det, der efter vores opfattelse er kendsgerningen, nemlig at situationen i Kosova, situationen for kosovaalbanerne og situationen for hele regionen er gået fra slem til værre.

Vi er enige i, at nationalisterne i Serbien – og det er Milosevic, det er Draskovic, det er Seselj, og det er Arkan for nu at sætte nogle af navnene på – er dem, som bærer hovedansvaret for kosovaalbanernes lidelser. Det er vi enige i.

Undertrykkelsen af kosovaalbanerne er jo ikke af ny dato. Sidste bølge af undertrykkelse startede i 1989, hvor Milosevic ophævede det selvstyre inden for Jugoslaviens rammer, som Tito havde indført i 1974. Siden har vi været vidne til utallige overgreb på kosovaalbanerne: fratagelse af kulturelle rettigheder, lukning af albansksprogede skoler og universiteter og undervisningsanstalter, fængslinger af menneskerettighedsforkæmpere osv. Og denne undertrykkelse resulterede til sidst i, at mange kosovaalbanere opgav den ikkevoldelige kamp under Rugova, som jo heller ikke fik nogen særlig støtte fra Vesten for at sige det mildt, og i stedet bakkede op bag UCK's væbnede kamp.

Med tilbagetrækningen af OSCE-observatørerne og NATO's bombardementer fik vi så en situation, der var endnu værre, end den var i forvejen, humanitært set, og den var slem nok, men også endnu mere kompliceret og næsten umulig at løse politisk set.

Jeg vil give fem eksempler på forværringer:

For det første en forværring af det internationale klima. Jeg vil bare henvise til en udtalelse fra den russiske politiker Gajdar, som ingen vist bestemt kan beskyldes for at være hverken socialist eller venstreorienteret eller antivestlig, som har forklaret, hvordan det her kan bidrage til, at en række stater nu vil forsøge at anskaffe